Inspectoratul Școlar Județean Neamț **Colegiul Național „Roman-Vodă”** **CONCURSUL INTERJUDEȚEAN INTERDISCIPLINAR EXCELSIOR** **EDIȚIA a IV-a, 2026** **CPPERI 2026, poziția 1128** **Etapa regională, 30 mai 2026** ● Toate subiectele sunt obligatorii. ● Timp de lucru: 120 de minute ● Din oficiu: 10 puncte ● Total: 100 de puncte	Numele:_____ Inițiala prenumelui tatălui:_____ Prenumele:_____ Școala de proveniență:_____ _____ Loc._____ Înv./Prof._____

Nume și prenume supraveghetori:	Semnătura

Clasa a V-a

Citește fiecare dintre textele date pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A.

— La mine orice carte e bine păstrată, zise Elinor cu asprime. Ştii asta. Ele sunt copiii mei, copiii mei negri ca cerneala pe care îi îngrijesc cu toată atenţia. Îi ţin departe de lumina soarelui, îi şterg de praf şi-i apăr de moliile de cărţi hămesite şi de degetele murdare ale oamenilor. Cartea asta o să capete un loc de cinste şi nimeni n-o s-o vadă până când o s-o iei înapoi. În biblioteca mea vizitatorii sunt mai degrabă nedoriți. Ei lasă doar urme de degete şi coji de caşcaval pe bietele mele cărţi. Afară de asta, după cum ştii, dispun de un sistem de alarmă foarte scump.

— Da, asta e deosebit de liniştitor! Vocea lui Mo suna uşurată. Îţi mulţumesc, Elinor. Îţi mulţumesc cu adevărat foarte mult. Iar dacă ar fi ca peste puţin timp să bată cineva la uşa ta şi să te întrebe de carte, te rog să te prefaci că n-ai auzit niciodată de ea, da?

— Bineînţeles. Ce nu face omul pentru un bun legător de cărţi? Afară de asta, eşti bărbatul nepoatei mele. Ştii că uneori îi duc lipsa? Păi, cred că şi ţie ţi se întâmplă acelaşi lucru. Fata ta pare că se descurcă foarte bine fără ea, nu?

— Abia dacă îşi aminteşte, zise Mo încet.

— Ei, asta e o binecuvântare, nu-i aşa? Uneori e practic că memoria noastră nu e nici pe jumătate atât de bună ca aceea a cărţilor. Fără ele n-am mai şti pesemne nimic. Toate s-ar uita: Războiul Troian, Columb, Marco Polo, Shakespeare, toţi acei regi şi zei smintiţi... Elinor se întoarse – şi încremeni.

— Oare nu te-am auzit eu ciocănind? întrebă şi se uită ţintă atât de duşmănos la Meggie, încât aceasta trebui să-şi adune toate puterile ca să nu se întoarcă pur şi simplu şi să se strecoare iarăşi repede pe coridor.

— De când stai aici, Meggie? întrebă Mo.

Meggie îşi ridică bărbia.

— *Ea* are voie s-o vadă, dar de mine o ascunzi! zise ea. Tot ofensiva era cea mai bună apărare. N-ai ascuns niciodată o carte de mine! Ce-are asta atât de special? Orbesc dacă o citesc? Îmi muşcă degetele? Ce taine groaznice sunt în ea, pe care nu trebuie să le aflu?

— Am motivele mele să nu ţi-o arăt, răspunse Mo.

Era foarte palid. Fără alt cuvânt se apropie de ea şi voi să o împingă pe uşă afară, dar Meggie se smuci.

— Oh, e încăpăţânată! constată Elinor. Asta mi-o face simpatică. Îmi amintesc că odinioară mama ei era tot aşa. Se dădu în lături şi-i făcu lui Meggie un semn să se apropie. Ai să vezi că nu-i nimic deosebit de palpitant în cartea asta, cel puţin nu pentru ochii tăi. Dar convinge-te singură. Ne încredem întotdeauna cel mai bine în propriii noştri ochi. Sau tatăl tău e de altă părere?

Îi aruncă lui Mo o privire întrebătoare. Mo şovăi, apoi dădu din cap, resemnat în faţa sorții.

Cartea era deschisă pe pupitru. Nu părea să fie ceva special. Meggie ştia cum arată o carte cu adevărat veche. În atelierul lui Mo văzuse cărţi ale căror pagini erau pătate ca blana de leopard şi tot atât de galbene. Îşi amintea de una a cărei legătură fusese năpădită de carii de lemn. Urmele rosăturii arătau ca minuscule găuri de proiectil şi Mo desfăcuse blocul cărţii, prinsese din nou paginile şi, după cum spunea el, le croise o rochie nouă. O astfel de rochie putea să fie din piele sau in, simplă sau prevăzută cu un model, pe care Mo îl aplica cu şifcasuri minuscule, iar uneori îl şi aurea.

Această carte avea o legătură din in, de un verde argintiu ca frunzele de salcie. Canturile erau uşor deteriorate şi paginile atât de luminoase, încât fiecare literă stătea clară şi neagră pe hârtie. Pe paginile deschise se afla un semn de carte îngust, de culoare roşie. Pe pagina din dreapta era o poză. Se vedeau femei îmbrăcate somptuos, un om care scuipa foc, acrobaţi şi cineva care arăta ca un rege. Meggie frunzări mai departe. Nu erau multe poze, dar litera de început a fiecărui capitol era ea însăşi ca o mică poză. Pe unele litere stăteau animale, pe altele se căţărau plante, un B ardea vâlvătaie. Atât de reale arătau flăcările, încât Meggie îşi trecu degetul peste ele ca să se asigure că nu erau fierbinţi. Următorul capitol începea cu un K. Litera se umfla în pene ca un războinic, iar pe braţul ei întins se ghemuia o vietate cu coadă de blană. *Nimeni nu-l văzu cum se strecură afară din oraş*, citi Meggie, dar înainte ca să se mai poată lega şi alte cuvinte, Elinor îi închise cartea în nas.

(Cornelia Funke, *Inimă de cerneală*)

B.

Deodată, Harry se trezi de-a binelea. Cu pelerina asta, întreaga şcoală îi era deschisă! O încântare fără margini îl năpădi, pe când sta acolo, în liniște şi întuneric. Putea să meargă oriunde cu pelerina aia, oriunde, şi Filch nu avea cum să ştie.

Ron începuse să sforăie. Să-l trezească? Ceva îl opri.

Harry simţi clar acest lucru. Era pelerina tatălui său. Pentru prima oară, voia să o folosească el singur. Se strecură afară din dormitor, păși tiptil pe coridor, până la portretul prin care se făcea trecerea.

— Cine e acolo? întrebă doamna grasă din tablou.

Harry nu răspunse și continuă să se strecoare de-a lungul coridorului.

Unde să se ducă? Se opri, cu inima bătând să-i spargă pieptul, şi se gândi. Da, sigur! La secţiunea cu cărţi interzise! Putea să citească în voie, cât poftea, până afla cine era Nicolas Flamel.

Porni spre acea parte, strângându-şi pelerina în jurul lui. Biblioteca era cufundată în întuneric şi totul părea foarte straniu. Harry aprinse un felinar, ca să vadă pe unde să o ia. Felinarul părea că pluteşte în aer, deşi Harry simţea că îl ţine cu mâna. Imaginea îi dădu fiori pe şira spinării. Sectorul interzis era în fundul bibliotecii. Păşind cu atenţie peste firul care separa aceste cărţi de restul bibliotecii, Harry ridică felinarul ca să poată citi titlurile. Titlurile nu-i spuseră mare lucru. Erau scrise cu litere aurii, cojite pe alocuri, cu semne stranii, în limbi pe care nu le înţelegea. Unele cărţi nu aveau niciun titlu. O carte avea pe copertă o dungă stranie, care părea o urmă de sânge. Părul i se făcu măciucă. Poate că i se părea, poate nu, dar parcă auzea un murmur, venind din cărţi, ca şi cum ar fi ştiut că intrase cineva care nu avea voie să se afle acolo.

Trebuia să înceapă de undeva. Puse felinarul pe podea şi căută o carte care să-i spună ceva, pe rândul cel mai de jos. Un volum mare, negru cu argintiu, îi luă ochii pe dată. Îl scoase din raft cu multă dificultate, deoarece era foarte greu, îl puse pe jos şi îl deschise. Un ţipăt înfiorător sfâşie liniştea. Cartea! Cartea ţipa! Harry o închise repede, dar ţipătul nu încetă, un vaiet sfâşietor, pe note înalte, fără întrerupere. Se dădu speriat înapoi şi nimeri peste felinar care se stinse pe dată. Îl cuprinse panica, fiindcă auzi paşi pe coridor. Înghesui cartea înapoi, pe raft, şi fugi. Trecu de Filch care privi prin el, furios şi lipsit de expresie. Se aplecă şi trecu pragul bibliotecii, pe sub braţul întins al lui Filch. Ţipătul cărţii îi sfâşia încă urechile.

(J. K. Rowling, *Harry Potter și Piatra Filosofală*)

SUBIECTUL I **20 de puncte**

Scrie, pe foaia de concurs, numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Litera „e” notează doar vocală în ambele cuvinte din seria:
   a) început, cartea;
   b) cerneala, adevărat;
   c) rege, desfăcuse;
   d) veche, această. **2 puncte**
2. Numărul literelor este egal cu numărul sunetelor în fiecare cuvânt din seria:
   a) expresie, exact;
   b) care, trecu;
   c) ciocănitul, niciodată;
   d) deschisă, degete. **2 puncte**
3. Sinonimele potrivite în context pentru cuvintele subliniate în enunțul: „O <u>încântare</u> fără margini îl <u>năpădi</u>, pe când sta acolo, în <u>liniște</u> și întuneric.” sunt, în ordine:
   a) veselie, umplu, somn;
   b) entuziasm, invadă, neștire;
   c) tristețe, eliberă, tăcere;
   d) bucurie, copleși, pace. **2 puncte**

Scrie, pe foaia de concurs, răspunsurile la cerințele de mai jos:

4. Notează, din textul A, două cuvinte din câmpul lexical al *culorilor*. **2 puncte**
5. Alcătuiește o propoziție negativă în care cuvântul subliniat în secvența „Asta mi-<u>o</u> face simpatică.” să aibă altă valoare morfologică, pe care o vei preciza. **2 puncte**
6. Rescrie enunțul următor trecând primul verb la timpul perfect compus și al doilea verb la timpul mai-mult-ca-perfect, păstrând persoana și numărul: „Se strecură afară din dormitor, păși tiptil pe coridor.” **4 puncte**
7. Menționează predicatul și subiectul din secvența: „așa cum o privea pe ea uneori Mo”. **4 puncte**
8. Rescrie corect următorul enunț: *Noi luasem cartea din raftul de sus*. **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea **40 de puncte**

Scrie, pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsurile pentru cerințele de mai jos:

1. Precizează, în două-patru enunțuri, două motive pentru care Elinor nu agreează vizitatorii în biblioteca sa, așa cum reiese din textul **A**. **10 puncte**
2. Interpretează, în două-patru enunțuri, semnificația secvenței extrase din textul B: „Un ţipăt înfiorător sfâşie liniştea. Cartea! Cartea ţipa! Harry o închise repede, dar ţipătul nu încetă, un vaiet sfâşietor, pe note înalte, fără întrerupere.” **10 puncte**
3. Prezintă, în 50-70 de cuvinte, un element de conținut comun textelor-suport. **10 puncte**
4. Consideri că aspectul unei cărți este un element important care îi atrage pe copii spre lectură? Justifică-ți răspunsul, în 70-100 de cuvinte, valorificând unul dintre textele-suport. **10 puncte**

SUBIECTUL al III-lea **30 de puncte**

Imaginează-ți că Meggie (personajul din textul A) s-a întâlnit cu Harry (personajul din textul B) într-o bibliotecă.

Scrie un text narativ, de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare neobișnuită prin care au trecut cei doi.

Vei primi **20 de puncte** pentru conținutul compunerii și **10 puncte** pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte şi dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.